

18 noiembrie 2020

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Curtea Constituțională
Mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu
MD 2004

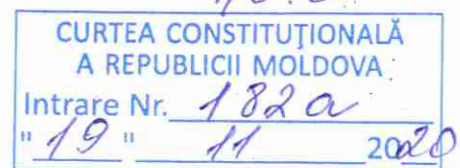
În temeiul art. 17, alin. (6) din Legea despre statutul deputatului în Parlament nr. 39-XIII din 07.04.1994, solicit respectuos să examinați sesizarea cu privire la excepția de neconstituționalitate, prezentată în conformitate cu art. 135 alin.(1) lit.a din Constituție.

Anexă - 16 file.

Cu respect,

Deputat
în Parlamentul Republicii Moldova

Lebedinschi Adrian Mihail

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume – **Lebedinski**
2. Prenume – **Adrian**
3. Adresa – **Republica Moldova, MD-2004, m. Chișinău, Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105**
4. Funcția – **Deputat în Parlamentul RM**
5. Numele și prenumele reprezentantului - **Ipatii Denis**
6. Ocupația reprezentantului – **Avocat**
7. Adresa reprezentantului -
8. Tel. reprezentantului-

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Exercitarea controlului constituționalității prevederilor subpct.5) al pct.71 al Statutului Disciplinar al Funcționarului Public cu Statut special din Cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin HG nr.409 din 07.06.2017: ”Funcționarul care urmează a fi audiat în cadrul anchetei de serviciu este obligat - să informeze imediat persoana care efectuează ancheta de serviciu despre orice circumstanțe ce ar crea impedimente bunei desfășurări a anchetei (hotărâri adoptate de către alte organe de drept pe marginea obiectului anchetei; concedii anuale de odihnă, de studii sau medicale; existența altor împrejurări ce denotă imposibilitatea adoptării unei concluzii definitive în cadrul anchetei de serviciu), cu prezentarea actelor confirmative”.

prin prisma art.art. 21, 23, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

III – EXPUNEREA PRETINSEI SAU PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI PRECUM ȘI ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

În opinia noastră, prevederile din subpct.5) al pct.71 al Statutului Disciplinar al Funcționarului Public cu Statut special din Cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin HG nr.409 din 07.06.2017: ”Funcționarul care urmează a fi audiat în cadrul anchetei de serviciu este obligat - să informeze imediat persoana care efectuează ancheta de serviciu despre orice circumstanțe ce ar crea impedimente bunei desfășurări a anchetei (hotărâri adoptate de către alte organe de drept pe marginea obiectului anchetei; concedii anuale de odihnă, de studii sau medicale; existența altor împrejurări ce denotă imposibilitatea adoptării unei concluzii definitive în cadrul anchetei de serviciu), cu prezentarea actelor confirmative”.

Sunt neconstituționale și care, prin urmare încalcă grav drepturile fundamentale ale reclamantului prin urmare solicităm Onoratei Curți verificarea constituționalității acestei norme prin prisma art.art. 21, 23, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

LEGISLAȚIE PERTINENTĂ

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, M.O. nr. 1 din 12.08.1994.

Articolul 4

”Drepturile și libertățile omului”

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 7

"Constituția, Lege Supremă"

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8

"Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale"

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26

Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

2 Legea nr.288 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, din 16.12.2016.

Articolul 55. Reglementarea disciplinei muncii

Disciplina muncii este reglementată prin prevederile prezentei legi și ale altor acte normative.

Articolul 56. Răspunderea juridică

(1) Funcționarul public cu statut special care încalcă cu vinovăție competențele legale și atribuțiile de serviciu ce îi revin este tras la răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală, în funcție de gravitatea situației.

(2) Funcționarul public cu statut special este absolvit de răspundere dacă provoacă daune sau vătămări unor persoane ca efect al îndeplinirii atribuțiilor sale de serviciu ori în situația de intervenție justificată, în limitele legii, pentru protecția intereselor statului, a persoanelor, pentru salvarea de vieți omenești, bunuri sau valori.

Articolul 57. Abaterile disciplinare

Se consideră abateri disciplinare acțiunile sau inacțiunile funcționarului public cu statut special, săvârșite cu vinovăție, care încalcă prevederile legilor, ale altor acte normative, restrîngerile, regimul de interdicții și incompatibilități din prezenta lege, cerințele din fișa postului.

Articolul 58. Sancțiuni disciplinare

(1) În funcție de gravitatea faptelor comise și gradul de vinovăție, funcționarului public cu statut special i se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare:

- a) avertisment;
- b) mustrare;
- c) mustrare aspră;
- d) retrogradare cu un grad special;
- e) retrogradare în funcție;
- f) concediere din funcția publică cu statut special.

(2) Sancțiunile aplicate se iau în vedere la evaluarea performanțelor profesionale, acordarea gradelor speciale, promovare și recompensare, cu excepția situației în care efectele lor au fost stinse ori acestea au fost ridicate ca recompensă în condițiile prezentei legi.

Articolul 59. Condițiile de aplicare a sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică prin ordinul angajatorului sau al persoanei împuternicite de către acesta.

(2) Înainte de aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul sau persoana împuternicită de către acesta este obligată să-i ceară funcționarului public cu statut special o explicație scrisă privind fapta comisă. Refuzul de a prezenta explicația se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului sau al persoanei împuternicite de către acesta și, după caz, de un reprezentant al salariaților.

(3) Concluziile anchetei de serviciu referitoare la fapta comisă din care rezultă date și indicii că a fost săvârșită o infracțiune se remit spre examinare organelor procuraturii.

(4) Funcționarul public cu statut special vizat de ancheta de serviciu are dreptul să cunoască integral materialele anchetei, cu respectarea regimului juridic al datelor cu caracter personal și al informațiilor atribuite la secretul de stat, de asemenea să solicite și/sau să prezinte probe în apărarea sa.

(5) La individualizarea sancțiunii disciplinare se ține seama de activitatea anterioară a funcționarului public cu statut special, de împrejurările în care a fost săvârșită abaterea disciplinară, de cauzele, gravitatea și consecințele acesteia, de gradul de vinovăție, precum și de preocuparea pentru înlăturarea consecințelor faptei comise.

(6) Pentru aceeași abatere disciplinară nu se poate aplica mai mult de o sancțiune disciplinară.

(7) Cadrul general de desfășurare a anchetei de serviciu, de aplicare, atenuare, agravare și ridicare a sancțiunilor disciplinare se stabilește de către Guvern.

(8) Aplicarea sancțiunii disciplinare nu exclude răspunderea penală, contravențională sau civilă, după caz.

(9) Sancțiunea disciplinară se aplică în maximum 30 de zile din momentul constatării abaterii disciplinare.

(10) Abaterea disciplinară se consideră constatată în momentul aprobării concluziei privind abaterea comisă.

(11) Ancheta de serviciu se desfășoară o perioadă de 30 de zile din momentul inițierii acesteia de către persoana abilitată, cu posibilitatea de a fi suspendată în cazul în care vinovăția urmează a fi constatată de către alte organe de ocrotire a normelor de drept sau în cazul în care angajatul se află în concediu anual de odihnă, în concediu de studii ori în concediu medical, precum și în alte împrejurări ce denotă imposibilitatea adoptării unei concluzii definitive în cadrul anchetei de serviciu.

(12) Pe perioada anchetei de serviciu se interzice promovarea angajatului în funcție, acordarea acestuia de grade speciale, categorii de calificare și concedii de odihnă.

(13) În calitate de conducător al organului ierarhic superior, ministrul afacerilor interne acordă măsuri de stimulare și aplică sancțiuni disciplinare funcționarilor publici cu statut special.

3 Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

(încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIM din 24 iulie 1997).

Articolul 1. Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții.

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3. Orice acuzat are, în special, dreptul:

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;

c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;

d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;

e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.

4 Declarația Universală a Drepturilor Omului

(adoptată la 10 decembrie 1948, la New York și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28 iulie 1990).

Articolul 10

Orice persoană are dreptul, în deplină egalitate, să fie ascultată în mod echitabil și public de un tribunal independent și imparțial, care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva ei.

Articolul 11

1. Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal în cursul unui proces public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

2. Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul în care au fost comise, nu constituiau un act delictuos potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decît aceea care era aplicabilă în momentul în care a fost comis actul delictuos.

6 Hotărîrea de Guvern nr. 409 din 07.06.2017 cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne

Pct. 39. Se consideră abatere disciplinară fapta (acțiune sau inacțiune) a funcționarului săvîrșită cu vinovăție prin care au fost încălcate prevederile prezentului Statut disciplinar, ale actelor normative în vigoare, restrîngerile, interdicțiile și incompatibilitățile statuate de legislația în vigoare, ordinele și dispozițiile superiorilor, regulamentul intern sub a căror incidență se înscrie specificul funcției, precum și cerințele fișei postului deținut.

Pct. 47. Ancheta de serviciu se efectuează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, a dispozițiilor prezentului Statut disciplinar și contribuie la consolidarea disciplinei de serviciu, legalității, prevenirea și combaterea ilegalităților, educarea funcționarilor în spiritul executării întocmai și la timp a actelor normative.

Pct. 48. Sarcinile anchetei de serviciu sînt:

- 1) examinarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor abaterilor disciplinare comise de către funcționari;
- 2) stabilirea cauzelor și condițiilor care au condus la comiterea abaterilor disciplinare;
- 3) identificarea persoanelor vinovate și asigurarea aplicării corecte a legislației în vigoare, pentru ca fiecare persoană care a comis abateri disciplinare să fie sancționată potrivit vinovăției sale și nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere.

Pct. 49. Ancheta de serviciu se va efectua cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale funcționarului. În perioada anchetei de serviciu este interzisă stimularea funcționarului, promovarea în funcție, conferirea gradelor speciale și categoriilor de calificare.

Pct. 64. În procesul anchetei de serviciu urmează a fi constatate următoarele:

- 1) locul, timpul, metodele, motivele și alte circumstanțe ale cauzei;
- 2) persoana care a comis abaterea disciplinară și gradul de vinovăție al acesteia;
- 3) circumstanțele care influențează asupra gradului și caracterului responsabilității persoanei vinovate, precum și cele atenuante sau agravante;

4) calitățile profesionale ale persoanei care a comis abaterea disciplinară, alte date caracteristice (vârsta, gradul, funcția, perioada de activitate în Poliție, alte organe de drept, abaterile disciplinare comise și sancțiunile aplicate anterior).

Pct. 65. Desfășurarea anchetei de serviciu presupune:

- 1) examinarea sesizării;
- 2) audierea funcționarului sau funcționarilor a căror faptă constituie obiectul sesizării;
- 3) audierea persoanei care a formulat sesizarea sau a celei care a raportat despre abaterea disciplinară comisă;
- 4) culegerea informațiilor considerate necesare pentru soluționarea cazului, inclusiv date cu caracter personal, prin mijloacele prevăzute de lege, inclusiv audierea oricăror altor persoane ale căror declarații pot contribui la soluționarea justă a cazului;
- 5) administrarea probelor, precum și verificarea documentelor, a declarațiilor prezentate.

Pct. 66. Efectuarea anchetei de serviciu, de regulă, este precedată de o pregătire în procesul căreia persoana care o efectuează stabilește formele, metodele de lucru, examinează legislația relevantă, studiază materialele controalelor precedente, după caz, examinează și alte informații necesare. Informația acumulată se anexează la materialele anchetei de serviciu.

Pct. 67. Persoana căreia i-a fost încredințată efectuarea anchetei de serviciu este în drept:

- 1) să solicite prezentarea în sediul subdiviziunii căreia i-a fost dispusă efectuarea anchetei de serviciu a persoanelor care urmează să fie audiate în cadrul acesteia;
- 2) să solicite informații și explicații scrise de la persoane fizice și juridice care pot furniza informații necesare în procesul cercetării cazului;
- 3) să ia act de materialele referitoare la cazul cercetat și să solicite copii ale acestora, cu anexarea lor ulterioară la materialele anchetei de serviciu;
- 4) să examineze locul unde a fost comisă abaterea disciplinară;
- 5) să solicite și să primească consultații de la specialiști pe problemele care necesită cunoștințe speciale, să folosească tehnică audio și video, alte mijloace tehnice speciale;
- 6) să solicite informații și documente de la persoane fizice și juridice, de la alte organe de ocrotire a normelor de drept în scopul verificării circumstanțelor ce urmează a fi clarificate;
- 7) să propună angajatorului efectuarea testării funcționarului în privința căruia s-a dispus efectuarea anchetei de serviciu cu utilizarea poligrafului, în condițiile Legii nr. 269-XVI din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf);
- 8) să propună conducătorului care a inițiat ancheta de serviciu suspendarea din serviciu a funcționarului care a
- 8) să propună conducătorului care a inițiat ancheta de serviciu suspendarea din serviciu a funcționarului care a comis abaterea disciplinară, cu ridicarea legitimației de serviciu și a armei din dotare, iar după obținerea acordului să inițieze procedura de suspendare.

Pct. 68. Persoana căreia i-a fost încredințată efectuarea anchetei de serviciu este obligată:

- 1) să solicite explicații scrise de la funcționarul în privința căruia a fost inițiată ancheta de serviciu. Refuzul de a da explicațiile solicitate se consemnează într-un proces-verbal semnat de persoana care efectuează ancheta de serviciu și contrasemnat de către un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariatului, iar în lipsa ultimului, de către două persoane dezinteresate;

2) să respecte prevederile legislației în vigoare, interesele legitime ale persoanelor în privința cărora se desfășoară ancheta de serviciu, precum și ale altor persoane participante la examinarea abaterii disciplinare, să soluționeze cererile și demersurile înaintate în acest sens;

3) să nu admită presiuni, amenințări sau alte acțiuni nelegitime în privința persoanelor menționate la subpct.1). În cazul în care în cadrul anchetei de serviciu, persoana care o efectuează, persoanele care efectuează controlul, petiționarul, alte persoane care au contribuit la constatarea încălcărilor sînt amenințate sau persecutate de către factorii de decizie, conducătorul care a dispus efectuarea anchetei de serviciu este obligat să întreprindă măsurile necesare în vederea asigurării securității lor;

4) să informeze la timp conducătorul care a dispus efectuarea anchetei de serviciu despre constatarea neajunsurilor, încălcărilor prevederilor legislației în vigoare, dispozițiilor și instrucțiunilor;

5) să înainteze propuneri în vederea lichidării cauzelor și condițiilor care au contribuit la comiterea încălcărilor constatate;

6) să propună conducătorului care a dispus efectuarea anchetei de serviciu să expedieze organelor competente spre examinare materialele acumulate, atunci cînd acțiunile funcționarului care a comis încălcarea prezintă semne ale componenței unei contravenții sau infracțiuni;

7) în baza rezultatelor anchetei de serviciu să formuleze concluzii cu propunerile de rigoare, după caz, să întocmească proiectul ordinului cu privire la sancționare pe care să-l prezinte spre coordonare conducătorului care a dispus efectuarea anchetei de serviciu, iar angajatorului sau persoanei care îl înlocuiește spre aprobare.

8) să expedieze o copie a ordinului privind sancționarea funcționarului în subdiviziunea resurse umane pentru anexarea la dosarul personal al funcționarului care a comis abaterea disciplinară.

Pct. 69. Funcționarul care urmează a fi audiat în cadrul anchetei de serviciu este în drept:

1) să solicite înlăturarea persoanei care efectuează ancheta de serviciu, la apariția temeiurilor prevăzute în pct. 57 al prezentului Statut disciplinar;

2) să prezinte persoanei care efectuează ancheta de serviciu probele pe care le consideră necesare, în vederea demonstrării nevinovăției sale sau care pot influența la aplicarea unei sancțiuni disciplinare mai blînde;

3) să conteste acțiunile persoanei care efectuează ancheta de serviciu și deciziile adoptate în cadrul acesteia la conducătorul subdiviziunii care a dispus efectuarea anchetei de serviciu, iar, după caz, la conducătorul ierarhic superior.

Pct. 70. La finalizarea anchetei de serviciu, persoana sancționată disciplinar, în baza unei cereri scrise înaintate pe numele persoanei care a dispus desfășurarea anchetei de serviciu, este în drept să ia cunoștință de ordinul și materialele anchetei, cu respectarea legislației privind secretul de stat și protecția datelor cu caracter personal. Cererea se anexează la materiale anchetei de serviciu.

Pct. 71. Funcționarul care urmează a fi audiat în cadrul anchetei de serviciu este obligat:

1) să se prezinte, la solicitarea persoanei care efectuează ancheta de serviciu, în ziua și la ora cînd este invitată. În caz de absență din motive întemeiate, să prezinte o explicație și documentele care îi justifică neprezentarea, cu indicarea expresă a datei și orei cînd este disponibil de a se prezenta;

2) să manifeste un comportament corespunzător, să nu împiedice examinarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor abaterii disciplinare;

3) să dea dovadă de sinceritate și să contribuie activ la stabilirea adevărului obiectiv;

4) să comunice date veridice despre domiciliu și alte date solicitate în procesul audierii;

5) să informeze imediat persoana care efectuează ancheta de serviciu despre orice circumstanțe ce ar crea impedimente bunei desfășurări a anchetei (hotărâri adoptate de către alte organe de drept pe marginea obiectului anchetei; concedii anuale de odihnă, de studii sau medicale; existența altor împrejurări ce denotă imposibilitatea adoptării unei concluzii definitive în cadrul anchetei de serviciu), cu prezentarea actelor confirmative.

7. Codul Muncii, Legea nr.154-XV din 28.03.2003

Articolul 208. Modul de aplicare a sancțiunilor disciplinare

(1) Până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

(2) În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

Articolul 210. Aplicarea sancțiunii disciplinare

(1) Sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu:

- a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii;
- b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată;
- c) organul în care sancțiunea poate fi contestată.

(2) Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare, cu excepția sancțiunii disciplinare sub formă de concediere conform art.206 alin.(1) lit.d) care se aplică cu respectarea art.81 alin.(3), se comunică salariatului, sub semnătură, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unității (filială, reprezentanță, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate - în termen de cel mult 15 zile lucrătoare și produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

(3) Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare poate fi contestat de salariat în instanța de judecată în condițiile art.355.

8. COD Nr. 122

din 14-03-2003

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ AL REPUBLICII MOLDOVA*

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(2) Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

(4) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor legale și este expusă într-un act juridic care nu poate fi supus controlului constituționalității, instanța va aplica în direct legea.

(5) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică națională ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, instanța va aplica reglementările internaționale în direct, motivînd hotărîrea sa și informînd despre aceasta autoritatea care a adoptat norma națională respectivă și Curtea Supremă de Justiție.

(6) Hotărîrile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Articolul 8. Prezumția nevinovăției

(1) Persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă.

(2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

(3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuितului, învinuitului, inculpatului.

Articolul 10. Respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane

(1) Toate organele și persoanele participante la procesul penal sînt obligate să respecte drepturile, libertățile și demnitatea persoanei.

(4) Orice persoană este în drept să-și apere prin orice mijloc neinterzis de lege drepturile, libertățile și demnitatea umană, lezate sau limitate nelegitim în cursul procesului penal.

Articolul 17. Asigurarea dreptului la apărare

(2) Organul de urmărire penală și instanța judecătorească sînt obligate să asigure participanților la procesul penal deplina exercitare a drepturilor lor procesuale, în condițiile prezentului cod.

Articolul 19. Accesul liber la justiție

(3) Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuितului, învinuitului, inculpatului, cît și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea

Articolul 21. Libertatea de mărturisire împotriva sa

(1) Nimeni nu poate fi silit să mărturisească împotriva sa ori împotriva rudelor sale apropiate, a soțului, soției, logodnicului, logodnicei sau să-și recunoască vinovăția.

(2) Persoana căreia organul de urmărire penală îi propune să facă declarații demascatoare împotriva sa ori a rudelor apropiate, a soțului, soției, logodnicului, logodnicei este în drept să refuze de a face asemenea declarații și nu poate fi trasă la răspundere pentru aceasta.

Articolul 64. Drepturile și obligațiile bănuितului

(1) Bănuitul are dreptul la apărare. Organul de urmărire penală îi asigură bănuितului posibilitatea să-și exercite dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele care nu sînt interzise de lege.

(2) Bănuitul, conform prevederilor prezentului cod, are dreptul:

7) dacă acceptă să fie audiat, la cererea sa, să fie audiat în prezența apărătorului;

10) să facă declarații sau să refuze de a le face;

11) să participe la efectuarea acțiunilor procesuale, de unul singur sau fiind asistat de apărător, la solicitarea sa, ori să refuze de a participa la ele;

(3) Exercițarea de către bănuित a drepturilor de care dispune sau renunțarea lui la aceste drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul lui și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru el. Bănuitul nu poartă răspundere pentru declarațiile sale, cu excepția cazurilor în care el face un denunț intenționat fals că infracțiunea a fost săvîrșită de o persoană care, de fapt, nu a avut atribuție la săvîrșirea ei.

(4) Bănuitul are dreptul să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgîndu-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa.

Articolul 66. Drepturile și obligațiile învinuitului, inculpatului

(1) Învinuitul sau, după caz, inculpatul are dreptul la apărare. Organul de urmărire penală sau, după caz, instanța de judecată îi asigură învinuitului, inculpatului posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

(2) Învinuitul, inculpatul, conform prevederilor prezentului cod, are dreptul:

7) dacă acceptă să fie audiat, la cererea sa, să fie audiat în prezența apărătorului;

8) să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgîndu-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa;

9) să dea explicații cu privire la învinuirea ce i se aduce sau să refuze de a le da;

(4) Exercițarea de către învinuit, inculpat a drepturilor de care dispune sau renunțarea lui la aceste drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul lui și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru el. Învinuitul, inculpatul nu poartă răspundere pentru declarațiile sale, cu excepția cazului în care el a făcut un denunț intenționat fals că infracțiunea a fost săvîrșită de o persoană care, de fapt, nu a avut atribuție la săvîrșirea ei, precum și în cazul în care a făcut declarații false sub jurămînt.

9 LEGEA NR. 100 DIN 22.12.2017 CU PRIVIRE LA ACTELE NORMATIVE

Articolul 3

”Principiile activității de legiferare”

(1) La elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii:

a) constituționalitatea;

b) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale;

c) legalitatea și echilibrul între reglementările concurente;

d) oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice;

e) asigurarea transparenței, publicității și accesibilității;

f) respectarea ierarhiei actelor normative.

(2) La elaborarea unui act normativ care reglementează activitatea de întreprinzător se respectă principiile stabilite de Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

(3) Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene.

(4) Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care:

a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune;

b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

ARGUMENTELE ÎN SUSȚINEREA EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE:

Onorată Curte, prin prisma legislației pertinente sus expuse, noi considerăm că norma supusă verificării constituționalității este contrară prevederilor art.art. 21, 23, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova, și anume:

Astfel într-u trecerea testului de admisibilitate a prezentei sesizări, menționăm că coform art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, controlul constituționalității legilor ține de competența Curții Constituționale.

Prezenta excepție fiind ridicată de către dl. Lebedinschi Adrian, deputat în Parlamentul RM, astfel sesizarea fiind formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza art. 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin. (1) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995.

În același timp, asupra aspectului verificării constituționalității respectivei norme, anterior de către Curte, menționăm că prin sesizarea nr.131g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a pct. 71 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409 din 07.06.2017, a fost solicitată verificarea constituționalității întregului pct.71, al Statutului citat, dar care prin Decizia de indamsibilitate din data de 14.11.2019 a fost declarată ca fiind indamsibilă sesizarea dată.

Totodată pentru excluderea interpretării eronate, menționăm că Înalta Curte în Decizia de indamsibilitate a sesizării, a reținut la pct. 17-18:

Curtea observă că, deși autorul solicită verificarea constituționalității întregului punct 71 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în motivarea excepției acesta se referă doar la subpunctul 4) din acest punct, care stabilește obligația de a comunica date veridice despre domiciliu și alte date solicitate în procesul audierii.

Totodată, Curtea observă că autorul excepției de neconstituționalitate contestă modul în care au fost aplicate dispozițiile subpunctului 4) al punctului 71 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne de către persoanele care au efectuat ancheta de serviciu, în urma căreia a fost sancționat disciplinar pentru încălcarea unor prevederi legale și statutare, inclusiv pentru faptul că nu a prezentat date veridice care au fost solicitate în procesul audierii.

Prin urmare, având în vedere că anterior Curtea nu a verificat constituționalitatea subpunct 5) din punctul 71 al Statutului citat, iar în Decizia de indamsibilitate din 14.11.2019,

Curtea s-a limitat la examinarea doar a subpct.4 al pct.71 din Statut, considerăm că prezenta sesizare este una admisibilă și urmează a fi examinată în fond.

Admisibilitatea acestei sesizări rezidă și din faptul aducerii altor critici de neconstituționalitate, altele decât cele invocate anterior, iar această *"posibilitate de examinarea repetată"* este indicat și în Ghidul practic privind condițiile de admisibilitate a sesizărilor privind excepția de neconstituționalitate la Curtea Constituțională, unde Curtea a statuat: *Așadar, faptul că există o hotărâre prin care o prevedere a fost constatată ca fiind constituțională sau există o decizie de inadmisibilitate nu constituie un impediment pentru a ridica o altă excepție de neconstituționalitate din perspectiva altor critici de neconstituționalitate.*

Prin urmare, avînd în vedere că indiscutabil anterior nu au fost supuse controlului constituționalității respectivele sintagme, legal conchidem că nu există impedimente pentru a nu a examina fondul prezentei sesizări.

Compatibilitatea normei supuse verificării cu art.23 din al Constituție:

Astfel pornim de la faptul că atît CEDO cît Înalta Curte, în nenumărate rînduri au statuat că o "lege trebuie să fie clară și previzibilă", și anume în cauze precum *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 1979, Rekvényi contra Ungariei, 1999, Rotaru împotriva României, 2000, Damman împotriva Elveției, 2005*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita”; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice”. („principiul securității juridice, fundament al statului de drept reperi jurisprudențiale” ion predescu judecător la curtea constituțională, marieta safta magistrat-asistent șef)

Iar avînd în vedere satutările CEDO sub acest aspect, cu ușurință deducem faptul că norma supusă verificării este contrară art.23 din Constituție, din mai multe considerațiuni, astfel, potrivit acestei norme funcționarul care urmează a fi audiat în cadrul anchetei de serviciu este obligat să informeze imediat persoana care efectuează ancheta de serviciu despre orice circumstanțe ce ar crea impedimente bunei desfășurări a anchetei (hotărîri adoptate de către alte organe de drept pe marginea obiectului anchetei; concedii anuale de odihnă, de studii sau medicale; existența altor împrejurări ce denotă imposibilitatea adoptării unei concluzii definitive în cadrul anchetei de serviciu), cu prezentarea actelor confirmative".

Dar în același timp obligația de comunicare, impusă funcționarului în privința căruia se desfășoară o ancheta de sevicu nu este una clară și previzibilă, deoarece legislatorul deși la capitolul explicare a conținutului frazei "orice circumstanțe ce ar crea impedimente bunei desfășurări a anchetei" a încercat a explica care ar putea fi situațiile care ar cădea sub incidența acestor circumstanțe, astfel acesta a dat cîteva exemple asupra unor situații concrete cum ar fi hotărîri adoptate de alte organe de drept, concedii anuale/medicale/studii (deși, la aceste explicații deasemeni avem foarte mari rezerve, deorece și acestea sunt în esență necalare, cum ar fi: în privința căror persoane sau fapte au fost adoptate hotărîri, cine se poate afla în diferite forme de concedii: martori, perosana în privința căreia a fost pornită anchetă sau în genere perosane terțe, dar care ar avea legătură cu fapta cercetată...), dar în continuare, a introdus fraza "existența altor împrejurări ce denotă imposibilitatea adoptării unei concluzii definitive în cadrul anchetei de serviciu", care din nou, în loc să explice și să facă clară și previzibilă norma, ca persoana vizată de anchetă să-și poata adapta conduita, din nou crează o incertitudine totală, or, nu este clar despre care circusmtanțe este obligată persoana de a comunica, dar cel mai important rînd este faptul că persoana în cazul în care nu comunică "aceste circusmtanțe" este sancționat disciplinar, or, în redacția actuală aceste acțiuni constituie abatere diciplinară.

În același timp, "neclaritatea" respectivei norme reiese și din alt aspect nu mai puțin important, și anume acel că în redacția actuală a normei supuse verificării, în esență, anume în

sarcina persoanei în privința căruia este pronită o anchetă de serviciu, este pusă obligația la *desoperirea/aflarea tuturor circumstanțelor* "care ar putea crea impedimente bunei desfășurări a anchetei sau altor împrejurări care ar crea impedimente desfășurării anchetei precum și aprecierea acestor circumstanțe "dacă ele ar putea sau nu afecta adoptarea unei concluzii definitive în cadrul anchetei de serviciu", și prezentarea acestora persoanei care desfășoară ancheta de serviciu, or în cazul contrar el riscă să fie sancționat pentru neîndeplinirea acestor obligații, deși potrivit actelor normative, anume în seama angajatorului prin intermediul persoanei care desfășoară nemijlocit ancheta de serviciu, este pusă obligația de a confirma existența/inexistența faptei, acumularea probatoriului cu aprecierea acestuia și adoptarea unei concluzii legale, evident cu respectarea drepturilor tuturor participanților anchetei și în special a persoanei în privința căruia este pronită ancheta de serviciu.

Astfel de aici derivă și *incompatibilitatea normei suspuse controlului cu art. art.21, 26 și 54 din Constituție*, astfel:

Curtea Constituțională în Hotărâre nr.21 din 20.10.2011 a reținut că (pct.50):" *În lumina jurisprudenței Curții Europene, prezumția nevinovăției instituită de articolul 6 § 2 din Convenția Europeană, nu privește numai procesul penal în sens strict, ci are o aplicație mai largă, într-un dublu sens: pe de o parte, această garanție este aplicabilă ori de câte ori fapta imputabilă unei persoane are o conotație penală, indiferent de calificarea atribuită de legislația internă a fiecărui stat [astfel, ea este aplicabilă, de exemplu, unei proceduri privitoare la fraudă fiscală (Heinrich v. Franța, hotărârea CEDO din 22 septembrie 1994, §64) sau în materie de sancțiuni administrative (Lutz v. Austria, hotărârea CEDO din 25 august 1987, §57)]; pe de altă parte, ea impune ca orice reprezentant al statului să se abțină să declare public faptul că cel pus sub urmărire penală sau trimis în judecată este vinovat de săvârșirea infracțiunii care i se incriminează, înainte ca vinovăția acestuia să fi fost stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă (Butkevicius v. Lituania, hotărârea CEDO din 26 martie 2002, §49)."*

Precum și CEDO în cauza Vanjak vs Croația, 14.01.2010 a reținut că garanțiile unui process echitabil în material penală, stabilite de Curtea Europeană, sunt aplicabile în egală măsură și procedurilor disciplinare.

Prin urmare în mod indubitabil se atestă faptul că persoana supusă unei anchete de serviciu, are dreptul la respectarea drepturilor sale fundamentale, inclusiv a celor statuate în art.art. 21, 26 și 54 din Constituție, drepturi inerente unui process echitabil și legal.

Astfel ținem să menționăm că Înalta Curte, anterior, în mare parte deja a abordat și s-a expus asupra aspectelor importante, care garantează un process echitabil precum și interzic abuzul de drept în timpul desfășurării unei anchete de serviciu, astfel Curtea în Hotărârea nr.24 din 14.09.2016, privind excepția de neconstituționalitate a articolului 55 alin.(2) și alin.(8) din legea nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului și pct.59 subpct2) și 5) și 65 din Statutul disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea guvernului nr.502 din 09.07.2013 a statuat:

Pct.40. În același timp, Curtea reține că dreptul la tăcere, fiind un element al dreptului la apărare, constituie o exigență inerentă a procesului echitabil și se află în conexiune cu prezumția nevinovăției.

Pct.41. Articolul 14 pct.3 lit.g) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice garantează dreptul persoanei acuzate la tăcere. Orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni penale are dreptul să nu fie silită să mărturisească împotriva sa sau să-și recunoască vinovăția.

Pct.42. Deși articolul 6 al Convenției Europene nu menționează în mod expres dreptul de a păstra tăcerea și una din componentele lui - dreptul de a nu contribui la propria incriminare, Curtea Europeană, în jurisprudența sa, a menționat că dreptul la un proces echitabil include și „dreptul pentru orice acuzat, în sens autonom, de a păstra tăcerea și de a nu încerca să contribuie la propria incriminare" (cauza Funke vs. Franța, 25 februarie 1993).

Pct.43. Curtea menționează că garantarea acestui drept de norme internaționale este justificată, în special, de necesitatea de a proteja acuzatul împotriva abuzurilor din partea

autorităților, ceea ce permite evitarea erorilor judiciare și într-un final asigurarea unui proces echitabil.

Pct.47. Curtea reține că garanțiile unui proces echitabil în materie penală, stabilite de către Curtea Europeană, sunt aplicabile în egală măsură și procedurilor disciplinare (a se vedea, inter alia, Vanjak vs. Croația, 14 ianuarie 2010).

Pct.50. Curtea Constituțională, conferind principiului non bis in idem o conotație constituțională, în Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.(6) art.63 din Codul de procedură penală a subliniat:

„[...] dreptul [de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă] derivă din art.21 din Constituție, conform căruia: „Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale”. Din conținutul normei constituționale se deduc trei principii: prezumția nevinovăției, caracterul public al procedurilor penale și posibilitatea persoanei de a utiliza toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa. [...]

Pct.53. Curtea menționează că ancheta de serviciu în cazul abaterii disciplinare constituie o etapă a procedurii disciplinare. Aceasta este o prerogativă a angajatorului în măsură să constate săvârșirea abaterilor disciplinare de către salariații săi și să aplice sancțiunile corespunzătoare. Sub sancțiunea nulității absolute, nici o sancțiune disciplinară nu va putea fi dispusă mai înainte de efectuarea cercetării disciplinare prealabile.

Pct.54. Scopul efectuării anchetei de serviciu anterior luării deciziei de aplicare sau nu a unei sancțiuni disciplinare se subsumează ideii de protecție a salariatului în fața poziției dominante a angajatorului, în vederea limitării oricărui element de arbitrar și abuz.

Pct.57. Curtea reține că sarcinile anchetei de serviciu sunt: 1) examinarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzelor abaterilor disciplinare comise de către polițiști; 2) stabilirea cauzelor și a condițiilor care au condus la comiterea abaterilor disciplinare; 3) identificarea persoanelor vinovate și asigurarea aplicării corecte a legislației în vigoare, pentru ca fiecare persoană care a comis abateri disciplinare să fie sancționată potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere.

Pct.58. Statutul disciplinar al polițistului stabilește că ancheta de serviciu se va efectua cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale polițiștilor (pct.39).

Pct.59. Curtea reține că elementul esențial al efectuării anchetei de serviciu îl constituie **audierea salariatului**. În cursul anchetei de serviciu acesta are dreptul să formuleze și să susțină toate apărările în favoarea sa și să ofere comisiei împuternicite să realizeze ancheta de serviciu toate probele și motivațiile pe care le consideră necesare.

Pct.61. Totodată, Curtea subliniază că articolul 7 al Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr.158 din 22 iunie 1982 cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa celui care angajează stabilește că raporturile de muncă ale unui lucrător nu vor înceta din motive legate de conduita sau manifestările lucrătorului înainte de a i se oferi posibilitatea de a se apăra de afirmațiile acuzării, cu excepția cazului când patronul nu poate în mod rezonabil oferi această posibilitate.

Pct.62. Curtea menționează că audierea și consemnarea afirmațiilor polițistului urmează a fi puse în sarcina angajatorului, acestuia din urmă îi revine obligația de a oferi posibilitate polițistului de a se apăra de fapta ce i se impută.

Pct.63. Totodată, Curtea reține că articolul 55 alin.(4) din Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 prevede că polițistul în privința căruia se desfășoară ancheta de serviciu are dreptul să cunoască integral materialele anchetei, să solicite și/sau să prezinte probe în apărare.

Pct.64. Aceste norme legale au drept scop protejarea polițistului în privința căruia se desfășoară ancheta de serviciu. Prin urmare, reglementările legale menționate vin să asigure protecția polițistului pentru desfășurarea unei anchete de serviciu corecte și complete asupra abaterii disciplinare comise, respectându-se dreptul la apărare.

Pct.65. Curtea observă că prevederile legale oferă persoanei supuse unei anchete disciplinare dreptul de a beneficia de un proces contradictoriu și de a avea posibilitatea de a prezenta elementele de probă și a apăra în mod liber cauza.

Pct.68. În același timp, Curtea constată că prevederile pct. 59 subpct. 2) din Statutul disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.502 din 9 iulie 2013, contrar prevederilor cuprinse în art.55 alin.(2) din lege, pun în sarcina angajatului obligativitatea prezentării explicațiilor scrise cu privire la încălcarea comisă, iar în cazul refuzului de a da explicații prevederile subpct.3) obligă persoana să motiveze în scris refuzul.

Pct.69. Curtea reține că aceste prevederi afectează în mod clar dreptul angajatului la tăcere. Prin urmare, Curtea consideră necesar să reitereze că dreptul la tăcere implică dreptul persoanei de a nu fi silită să mărturisească împotriva sa sau să-și recunoască vinovăția.

Pct.71. Ținând cont de cele menționate, Curtea constată că normele cuprinse în pct. 59 subpct. 2) și 3) din Statutul disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.502 din 9 iulie 2013, contravin prevederilor legale, afectează dreptul persoanei de a nu mărturisi împotriva sa, contrar garanțiilor consfințite în Constituție, precum și în Convenția Europeană.

Onorată Curte, având în vedere statuările și explicațiile exprese, menționate mai sus, clar se atestă faptul că orice persoană acuzată de un delict/abatere este prezumată a fi nevinovată, pînă cînd vinovăția s-a nu v-a fi demonstrată în mod legal, iar în cel mai important rînd este faptul că acestei persoane urmează să i se garanteze posibilitatea de a se apăra prin orice mijloc neinterzis de lege drepturile, libertățile și demnitatea umană, lezate sau limitate nelegitim în cursul procesului.

Totodată prin prisma statuărilor CEDO și Înaltei Curți, în senul "apărării" intră inclusiv dreptul de a tăcea și de a nu se autoincrimina, iar în cel mai important rînd urmează a fi reținut faptul că algerea unei astfel de poziții de apărare, sub nici o formă nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei vizate, iar datorită acestei poziții de apărare adoptate, persoana nu poate suferi nici o consecință defavorabilă.

În situația noastră, datorită normei supuse controlului, clar reiese că persoanei vizate de o anchetă de serviciu îi este grav lezat dreptul la apărare, în deplinul sens, și anume dreptul de a tăcea și de a nu a se autoincrimina, ba mai mult că, nu doar se lezează grav aceste drepturi fundamentale, dar cel mai absurd este faptul că persoana este sancționată pentru realizarea dreptului sau de apărare, conform propriei sale convingeri.

Totodată norma supusă controlului, de fapt, impune în oarecare măsură persoana vizată de o anchetă, de a demonstra nevinovăția sa, astfel pe lîngă obligația total ilegală de a elucida și aprecia (*pot ele afecta/ sau crea impediemnete/ sau duc la imposibilitatea adoptării unei concluzii definitive*), și a comunica despre circumstanțele "care ar împiedica adoptarea unei concluzii definitive în privința sa" acesta are și obligația de a prezenta persoanei care desfășoară ancheta "actele confirmative" în acest sens, pe cînd potrivit tuturor actelor normative, indiferent de ce natură penală/administrativă anume în sarcina persoanei care desfășoară ancheta intră obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei cît și cele care îl dezvinovătesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

Prin urmare indubitabil se confirmă că prin norma respectivă, total nejustificat, persoanei vizate de o anchetă îi este impusă obligația de a demonstra nevinovăția sa, prin acumularea probatoriului și prezentarea acestuia organului ce desfășoară ancheta, obligații absolut contrare prevederilor art. 21, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

IV – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În baza argumentelor expuse solicităm Înaltei Curți recunoașterea neconstituționalității prevederilor subpct.5) al pct.71 al Statutului Disciplinar al Funcționarului Public cu Statut special din Cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin HG nr.409 din 07.06.2017: *"Funcționarul care urmează a fi audiat în cadrul anchetei de serviciu despre orice circumstanțe ce ar crea impedimente bunei desfășurări a anchetei (hotărâri adoptate de către alte organe de drept pe marginea obiectului anchetei (hotărâri adoptate de către alte organe de drept pe marginea obiectului anchetei; concedii anuale de odihnă, de studii sau medicale; existența altor împrejurări ce denotă imposibilitatea adoptării unei concluzii definitive în cadrul anchetei de serviciu), cu prezentarea actelor confirmative".*

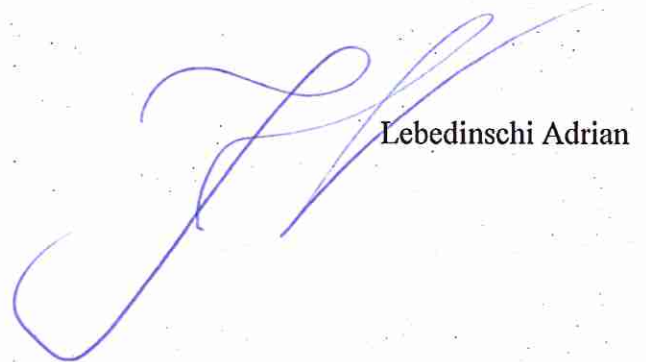
Ca fiind contrare art.art. 21, 23, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

VI – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Municipiul Chișinău,
18 noiembrie 2020

Deputat
în Parlamentul Republicii Moldova

Lebedinschi Adrian